

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

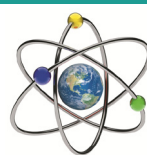
No9(2)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 348 sahifa,
11-sentyabr, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woosyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Raxmonova Z. A. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Rakhmonova Z.A. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oğlu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Ta'lim va mehnat bozori o'rtasidagi uzviylik va uzluksizlik masalalari: muammoning nazariy va amaliy jihatlar.....	10
<i>A. A. Alimov, M. A. Rustamboyeva</i>	
Bolalarda didaktik o'yinlar asosida aqliy faolligini rivojlantirish	16
<i>Ismoilova Sabina Erkin qizi</i>	
Ingliz tilida og'zaki nutq kompetensiyasining mazmuni, tuzilmasi va tarkibiy komponentlari	22
<i>Nazarov Zafarjon Abdullajon o'g'li</i>	
Sun'iy intellekt texnologiyalari asosida talabalarining mustaqil ta'lim faoliyatini rivojlantirishning pedagogik tizimini takomillashtirish	26
<i>Sabirova Gulmira Sadik qizi</i>	
Реализация компетентного и нейродидактического подходов в профессиональной подготовке специалистов профессионального образования	32
<i>Азизова Асалхон Руслановна</i>	
Развитие воображения учащихся с нарушением зрения в процессе изобразительной деятельности... 36	
<i>Бектурдиева Шохид Сатиболдиевна</i>	
Musiq ta'limida raqamli texnologiyalar asosida o'quvchilarning musiqiy-kognitiv salohiyatini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	44
<i>Rustamjonova Dilhas Ravshanbek qizi</i>	
Tarbiyaviy jarayonlarda texnologik yondashuvni tadbiq etishning pedagogik imkoniyatlari	50
<i>Raxmatova Mexrinaz Majitovna</i>	
Bo'lajak maxsus pedagoglarni inklyuziv ta'lim sharoitida ko'rishida muammolari bo'lgan bolalar bilan ishlashga tayyorlashning ilmiy-metodik asoslari.....	54
<i>Xusnuddinova Zulayxo Xamidullayevna</i>	
Biologiya fanini o'qitishda biologiya (maxsus pedagogika: logopediya) yo'nalishi talabalarining tanqidiy fikrlashini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	61
<i>Hakimova Musharraf Fozilovna, Hasanova Zebo Davlatovna</i>	
Rus tilini o'qitish jarayonida talabalarining kasbiy-kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish metodlari... 66	
<i>Alisherova Guldiora Fazogir qizi</i>	
Taekvondo kyorugi sportchilari o'rta sinf o'g'il bolalarining surunkali og'riq tarqalishi	70
<i>Boymirzozoda Islomjon Ergash o'g'li</i>	
Orolbo'yi mintaqasida ekologik xavfsizligini ta'minlashning siyosiy-huquqiy asoslari.....	77
<i>Kurbanbayeva Ulbosin Jumag'aliyevna</i>	
Communicative Tasks to Develop English Speaking Skills in Grades 3-4	81
<i>Malika Mutalliyeva</i>	
SHAF-modeli asosidagi psixologik-pedagogik korreksion dasturning talabalarda chet tilini o'rganish samaradorligiga ta'siri	85
<i>Ruzmetova Zilolakhon Dilmuradovna</i>	
Boshlang'ich ta'lim mazmunini aksiologik paradigma asosida tizimlashtirishning pedagogik samaradorligi... 89	
<i>Shabbazova Dilfuza Ro'zikulovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida yumshoq (soft skills) ko'nikmalarni shakllantirishning pedagogik va metodologik asoslari	95
<i>Yakubjonov Xasan Qahramonovich</i>	
Yuqori sinf o'quvchilarining ingliz tilida o'qish kompetensiyasini rivojlantirishning lingvometodik asoslari	99
<i>Zarifa Ko'paysinova</i>	
Oliy ta'lim talabalarida epistemik agentlikni rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari.....	103
<i>Nabiyeva Aziza Komil qizi</i>	

Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan o'quvchilarga texnologiya fanini o'qitishda assistiv va raqamli texnologiyalardan foydalanish kompetensiyasi.....	107
Abdujabbarova Zulfiya Usmanovna	
Ishsiz ayollarda umumiy hissiy yo'nalganlik va o'z-o'ziga munosabat o'rtasidagi psixologik bog'liqlik	114
Jurayeva Shaxnoza Saatmuradovna	
Kasaba uyushmalari xodimlarida tashkilotchilik-kommunikativ qobiliyatlarning psixologik xususiyatlari	119
Sharipov Hayotjon Safarovich	
Oliy ta'lim muassasalari o'qituvchilarida kreativlik muammosining ilmiy-nazariy asoslari	125
Xolturayev Asqarjon Panjiyevich	
Bo'lajak nemis tili o'qituvchilarida til ko'nikmalarini rivojlantirishning lingvokognitiv asoslari va lingvodidaktik qiyinchiliklari.....	129
Atadjanova Shaxnoz Abbasovna, Jumayeva Gulxan Amrullayevna	
Harakatni analitik tahlil qilish asosida texnik tayyorgarlikni rivojlantirish samaradorligi.....	135
Jonibekova Fotimaxon G'ulomjon qizi	
The Role of School, Family, and Society in Advancing Inclusive Education	140
Solomons Donovan Benedict	
Nemis tilini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning didaktik imkoniyatlari va kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishdagi samaradorligi	145
Sabirova Dana Davronovna	
Shaxs emotsional regulyatsiyasining stressga chidamlilik darajasiga ta'siri	150
Nurmatov Azizbek Nuraliyevich, Turaeva Manzura	
Talabalarda ilmiy muloqot to'siqlarini yengishning psixolingvistik modellari	154
Ataxanova Asaloy Alisher qizi	
Ingliz tilida akademik yozuv kompetensiyasini generativ sun'iy intellekt vositasida rivojlantirish	161
Bakiyeva Durdona Baxtiyarovna	
Zamonaviy jamiyatda qizlarning ma'naviy kamolotini kitobxonlik vositasida rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik xususiyatlari	164
Norqobilova Pardaxol Rahmatovna	
Para stol tennisining paydo bo'lishi, tasniflash tizimi va rivojlanish tendensiyalari	168
Usmonova Hayotxon Akmaljon qizi	
Ta'lim va tarbiya nazariyasi hamda metodikasi doirasida "Funksiya va uning limiti" mavzusini o'qitishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi	172
Sodiqova Nodira Muhiddinovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kitobxonlik xususiyatini shakllantirishda oilaviy muhitning roli	177
Soliyev Mirzoxid Tursunxo'jayevich	
VIII–IX sinf o'quvchilarining kimyo fanidan differensial mustaqil ta'lim faoliyatini rivojlantirish	182
A. J. Kurbanbayeva, Xabiyeva Gulbaxor Mangliboy qizi	
Sun'iy intellekt asosida tabiiy fanlarni o'qitishning pedagogik modeli: nazariya va amaliyot.....	186
Qurbanbayev Baxtiyar Baxitovich	
Finlandiya tajribasi asosida maktabni boshqarishning zamonaviy modeli va pedagoglarni salohiyatini oshirish: ta'lim sifatini yangi bosqichga ko'tarishdagi o'rni.....	194
Komilova Ziroatxon Murodjon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida vokal ijrochiligi qobiliyatlarini shakllantirishning pedagogik zarurati va mexanizmlari	199
Sobirova Nasiba Aliyor qizi	
Adaptiv-rezidentura modelining konseptual arxitekturasini va bosqichlararo bog'liqligi.....	205
Ataxanov Xamidillo Kozimjanovich	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning axloqiy sifatlarini shakllantirishda xalq og'zaki ijodi namunalaridan foydalanishning interaktiv metodikasi	212
Toshquvatova Gulchehra Mirpulat qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning gimnastika vositalari orqali jismoniy faolligini oshirish	215
Kurbonova Shodiya Baxtiyor qizi	

Tabiiy fanlarni o'qitishda o'quv-loyiha ishlarini tashkil etish metodikasi	219
Boymatov Bekzod Xidirboyevich	
Boshlang'ich sinf darslarida didaktik usullardan foydalanishning o'ziga xos jihatlari	225
Nishanova Gulbahor Xamidjonovna	
Insultning o'tkir va erta tiklanish davrlarida nutq buzilishlarini aniqlash va individual logopedik reabilitatsiya asosida nutq funksiyasini tiklashni takomillashtirish	229
Yusupova Feruza Akiljanovna	
Ta'lim sohasida jismoniy tarbiya va sportning o'rni va ahamiyati.....	233
Xudaykulov Zafar Beknazarovich	
Talabalarda sog'lom ma'naviy muhitga qadriyatli munosabatlarni rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	240
Davronova Dildora Saidovna	
Metakognitiv o'qish strategiyalarining mazmuni, tuzilmasi va kognitiv o'qish strategiyalari bilan o'zaro aloqasi	245
Matrasulova Iroda Maksud qizi	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini savod o'rgatishga tayyorlash pedagogik muammo sifatida va uning o'rganilganlik darajasi	249
Matyakubova Yulduzxon Atabekovna	
Talabalarining madaniyatlararo muloqot kompetensiyasini takomillashtirishda ingliz folklor materiallarini tanlash mezonlari	253
Maxsudaliyeva Ra'noxon Baxodir qizi	
Talabalarda yengil atletikaga qiziqishni oshirish va motivatsiya omillari.....	259
Muqimov Olim Ergashevich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ijtimoiylashtirishda o'qituvchining fasilitatorlik roli	266
Ortiqboyeva Zumradxon Xasanboy qizi	
Yoshlar o'rtasida huquqbuzarliklar profilaktikasida idoralararo pedagogik hamkorlikning tizimli mexanizmlari	271
Raxmonov Muhammadali Abdullajon o'g'li	
Badminton sport turida texnik-taktik harakatlarni boshlang'ich bosqichda o'rgatish metodikasini takomillashtirish	275
Saydullayev Abror Toxir o'g'li	
Boshlang'ich sinflarda hikoya janri matnlarini o'qitishga o'rgatish metodikasi.....	278
Xurramova Umida Azamatovna	
Autizm spektri buzilishlari bo'lgan maktabgacha yoshdagi bolalarda funksional kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirish.....	284
Yakubova Asaxon Ulug'bek qizi	
Generativ sun'iy intellekt asosida musiqa ta'limini tashkil etish mexanizmlari.....	288
Teshaboyev Iloxomjon Inomjon o'g'li	
Raqamli ta'lim muhitida fizika fani mutaxassislarining metodik tayyorgarligini takomillashtirishning nazariy asoslari	291
Mamadaliyev Azamatjon Alijonovich	
Raqamli ta'lim texnologiyalari asosida talabalarda mantiqiy tafakkurni rivojlantirishning didaktik xususiyatlari.....	294
Abduraxmonova Dildora Alijon qizi	
The Need for Teaching English in the Globalized Era	299
Abdimuminova Khurriyat Abdimuminovna	
Maktab o'quvchilarida kreativ kompetentlikni neyropedagogik texnologiyalar yordamida shakllantirishning nazariy-metodik asoslari	304
Isroilova Navbahor Nurillo qizi	
O'smirlarda tajovuzkorlik va suitsidal xavfni kamaytirishga qaratilgan psixoprofilaktik chora-tadbirlar	314
Nahalboyeva Nigora Turdi qizi	

Ta'lim jarayonida interfaol metodlardan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari	319
Nurmatova Go'zalxon Vohidjon qizi	
Talabalarda milliy o'zlikni anglash kompetensiyasining komponentlari	324
Djumaniyazov Umrbek Maxsudovich	
Zamonaviy pedagog gabitar imijining ta'lim jarayoniga ta'siri.....	328
Jo'rayeva Sohijamol Norqobilovna	
Malaka oshirish jarayonida maktab matematika o'qituvchilarining metodik kompetentligini rivojlantirish	333
Gafforova Sarvinoz Asrorovna	
Social, Professional, and Psychological Adaptation of Military Servicemen	339
Asqarov Rahmatjon Rahimovich	
Keksalik davrida kundalik hayot qiyinchiliklarining psixologik xususiyatlari.....	344
Kurbaniyozova Ra'no Yuldashevna	

TA'LIM JARAYONIDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISHNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI

Nurmatova Go'zalxon Vohidjon qizi
Qo'qon davlat universiteti magistri

Annotatsiya: Mazkur maqolada ta'lim jarayonida interfaol metodlardan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilinadi. Interfaol metodlarning o'quvchi faolligini oshirish, mustaqil va tanqidiy fikrlashni shakllantirish, muloqot va hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish, ta'lim motivatsiyasini kuchaytirish hamda o'zlashtirish natijalarini yaxshilashdagi o'rni yoritilgan. Tadqiqotda interfaol ta'limning mazmuni, uni tashkil etish tamoyillari, "aqliy hujum", "klaster", "INSERT", "B-B-B", "case-study", rolli o'yin va guruhli ish kabi metodlarning didaktik imkoniyatlari tizimlashtirilgan. Shuningdek, interfaol metodlarni tanlash va qo'llashning pedagogik shartlari, o'qituvchining fasilitatorlik roli hamda ta'lim samaradorligini baholash mezonlari asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: interfaol ta'lim, interfaol metodlar, pedagogik imkoniyat, ta'lim samaradorligi, mustaqil fikrlash, tanqidiy fikrlash, hamkorlik, kommunikativ kompetensiya, pedagogik texnologiya, o'quv motivatsiyasi.

Abstract: This article analyzes the pedagogical opportunities of using interactive methods in the educational process. The role of interactive learning in increasing student activity, developing independent and critical thinking, communication and cooperation skills, strengthening motivation, and improving learning outcomes is discussed. The study systematizes the didactic possibilities of brainstorming, clustering, INSERT, KWL, case study, role play, and group work. The pedagogical conditions for selecting and applying interactive methods, the facilitator role of the teacher, and criteria for evaluating educational effectiveness are also substantiated.

Key words: interactive learning, interactive methods, pedagogical opportunities, educational effectiveness, independent thinking, critical thinking, cooperation, communicative competence, pedagogical technology, learning motivation.

Аннотация: В данной статье анализируются педагогические возможности использования интерактивных методов в образовательном процессе. Рассматривается роль интерактивного обучения в повышении активности обучающихся, развитии самостоятельного и критического мышления, навыков общения и сотрудничества, усилении мотивации и улучшении результатов обучения. В исследовании систематизированы дидактические возможности мозгового штурма, кластеризации, методов INSERT, KWL, case study, ролевых игр и групповой работы. Также обоснованы педагогические условия выбора и применения интерактивных методов, фасилитаторская роль преподавателя и критерии оценки эффективности образования.

Ключевые слова: интерактивное обучение, интерактивные методы, педагогические возможности, эффективность образования, самостоятельное мышление, критическое мышление, сотрудничество, коммуникативная компетентность, педагогическая технология, учебная мотивация.

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimida ta'lim oluvchining faqat tayyor bilimlarni egallashi emas, balki ularni mustaqil izlash, tahlil qilish, amaliy vaziyatlarda qo'llash va yangi yechimlar ishlab chiqish qobiliyatiga ega bo'lishi muhim talab sifatida qaralmoqda. Bunday talablar ta'lim jarayonini tashkil etishda an'anaviy axborot uzatish modelidan faol va hamkorlikka asoslangan pedagogik modelga o'tishni taqozo etadi. Shu nuqtai nazardan, interfaol metodlardan foydalanish ta'lim mazmunini o'zlashtirish bilan birga, shaxsning ijtimoiy-kommunikativ va kognitiv kompetensiyalarini rivojlantirish imkonini beruvchi samarali pedagogik vositalardan biridir.

Interfaol ta'lim o'qituvchi va ta'lim oluvchi, shuningdek, ta'lim oluvchilarning o'zaro faol muloqoti va hamkorligiga asoslangan ta'lim jarayonini anglatadi. Bunda o'quvchi tayyor bilimni qabul qiluvchi emas, balki muammoni anglash, savol qo'yish, fikr bildirish, dalillash, guruh bilan ishlash va xulosaga kelish jarayonining faol ishtirokchisiga aylanadi. Interfaol metodlarning asosiy pedagogik qiymati ham aynan shu faollikni ta'lim maqsadlari bilan uyg'unlashtirishdan iborat.

O'zbekiston ta'lim tizimida ta'lim sifatini oshirish, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish va ta'lim oluvchilarning kompetensiyalarini rivojlantirishga qaratilgan islohotlar interfaol metodlardan ilmiy asoslangan holda foydalanish masalasining dolzarbligini oshirmoqda. Interfaol yondashuv o'quv jarayonida fikrlar xilma-xilligini ta'minlash, ta'lim oluvchini faol pozitsiyaga olib chiqish va o'qituvchining pedagogik faoliyatini qayta tashkil etishga xizmat qiladi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi - ta'lim jarayonida interfaol metodlardan foydalanishning pedagogik imkoniyatlarini aniqlash, ularning ta'lim oluvchi faoliyati va o'zlashtirish natijalariga ta'sirini nazariy jihatdan asoslash hamda pedagogik amaliyot uchun tavsiyalar ishlab chiqishdir.

Tadqiqot vazifalari:

- 1) interfaol ta'limning mazmun-mohiyatini ochib berish;
- 2) interfaol metodlarning pedagogik imkoniyatlarini tizimlashtirish;
- 3) metodlarni ta'lim maqsadlariga muvofiq tanlash shartlarini aniqlash;
- 4) o'qituvchi va ta'lim oluvchi faoliyatidagi o'zgarishlarni tavsiflash;
- 5) interfaol metodlardan samarali foydalanish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqish.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Pedagogik adabiyotlarda ta'lim jarayonini faollashtirish, o'quvchining mustaqil fikrlashi va amaliy faoliyatini rivojlantirish masalalari keng yoritilgan. Pedagogik texnologiyalarni o'rganishga bag'ishlangan tadqiqotlarda ta'lim maqsadi, mazmuni, metodlari, vositalari va natijalarining o'zaro bog'liqligi asosiy metodologik tamoyil sifatida qaraladi. Interfaol metodlar esa mazkur tizimda ta'lim oluvchining faol ishtirokini ta'minlovchi vosita sifatida namoyon bo'ladi.

N. N. Azizxo'jayeva pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat masalalarini yoritishda o'qitish jarayonini maqsadga yo'naltirilgan va natijaga asoslangan holda tashkil etish zarurligini ta'kidlaydi.

R. J. Ishmuhamedov innovatsion texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirishda faol metodlarning imkoniyatlarini ko'rsatadi.

O'. Q. Tolipov va M. Usmonboyeva pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslarini ishlab chiqishda ta'lim oluvchining faolligi va hamkorlikka asoslangan faoliyatiga alohida e'tibor qaratadilar.

Interfaol metodlarning nazariy asoslari konstruktivistik yondashuv, faoliyatga yo'naltirilgan ta'lim va hamkorlik pedagogikasi bilan uzviy bog'liq. Mazkur yondashuvlarda bilim tayyor shaklda beriladigan mahsulot sifatida emas, balki ta'lim oluvchining faol tajribasi, muloqoti va refleksiyasi orqali shakllanadigan jarayon sifatida talqin qilinadi. Shu sababli interfaol metodlar o'quv materialini o'zlashtirishni faqat eslab qolish darajasida emas, balki tushunish, qo'llash, tahlil qilish va baholash bosqichlarida tashkil etish imkonini beradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot metodologiyasini tizimli tahlil, qiyosiy tahlil, pedagogik kuzatuv elementlari, nazariy umumlashtirish va metodlarni pedagogik vazifalar bo'yicha tasniflash tashkil etdi. Interfaol metodlar ta'lim maqsadi, o'quvchilarning yosh va individual xususiyatlari, mavzuning mazmuni hamda kutilayotgan natijalardan kelib chiqib tahlil qilindi (1-jadval).

1-jadval: Interfaol metodlarning asosiy pedagogik imkoniyatlari

Pedagogik yo'nalish	Interfaol metodlarning imkoniyati
Bilimni o'zlashtirish	Savol-javob, INSERT va B-B-B orqali mavjud bilimni faollashtirish va yangi axborotni tizimlashtirish
Mustaqil fikrlash	Muammoli savollar, aqliy hujum va case-study orqali mustaqil xulosa chiqarishga undash
Hamkorlik	Guruhli ish, juftlikdagi topshiriqlar va loyiha faoliyati orqali o'zaro yordamni tashkil etish
Kommunikativ kompetensiya	Munozara, debat va rolli o'yinlar orqali fikrni aniq ifodalash va tinglashni rivojlantirish
Refleksiya	O'z-o'zini baholash va refleksiv savollar orqali o'quv natijasini anglash

Interfaol metodlarni qo'llashda ularning tashqi shakliga emas, pedagogik maqsadga muvofiqligiga e'tibor berish zarur. Bir xil metod turli fan va mavzularda turlicha natija berishi mumkin. Shuning uchun metod tanlashda

“qaysi metod mashhur?” degan savoldan ko‘ra “mazkur metod ushbu ta’lim maqsadiga qanday xizmat qiladi?” degan savol ustuvor bo‘lishi kerak.

TAHLIL VA NATIJALAR

Interfaol metodlarning:

Birinchi muhim imkoniyati - ta’lim oluvchining o‘quv faoliyatidagi faolligini oshirishdir. An’anaviy darsda o‘qituvchi nutqi asosiy o‘rin egallashi mumkin bo‘lsa, interfaol darsda savol berish, fikr bildirish, guruhda muhokama qilish va amaliy topshiriq bajarish uchun keng imkoniyat yaratiladi. Natijada o‘quvchi o‘z fikrini asoslashga, boshqalarning qarashlarini tinglashga va umumiy qarorga kelishga o‘rganadi.

Ikkinchi imkoniyat - mustaqil va tanqidiy fikrlashni rivojlantirish. “Aqliy hujum”, muammoli vaziyat, “case-study” va munozara kabi metodlar bitta tayyor javobni takrorlashdan ko‘ra bir nechta ehtimoliy yechimlarni izlashni talab qiladi. Bu jarayonda o‘quvchi ma’lumotlarni taqqoslaydi, dalillarni saralaydi, sabab-oqibat munosabatlarini aniqlaydi va o‘z xulosasini shakllantiradi.

Uchinchi imkoniyat - kommunikativ kompetensiyani rivojlantirish. Juftlik va guruhdagi faoliyatlarda o‘quvchi o‘z fikrini og‘zaki va yozma tarzda ifodalash, savol berish, javobni tinglash, bahs madaniyatiga rioya qilish va kelishuvga erishish ko‘nikmalarini egallaydi. Ayniqsa, rolli o‘yin va munozara metodlari real hayotga yaqin kommunikativ vaziyatlarni modellashtirish imkonini beradi.

To‘rtinchi imkoniyat - ta’lim motivatsiyasini kuchaytirish. O‘quvchining dars jarayonida bevosita ishtirok etishi, o‘z fikrining muhimligini his qilishi va topshiriq natijasini amalda ko‘rishi ta’limga nisbatan qiziqishni oshiradi. Biroq interfaollik faqat qiziqarli o‘yinlardan iborat bo‘lmasligi kerak. Har bir faoliyat aniq didaktik maqsad bilan bog‘langan taqdiridagina u pedagogik samaraga ega bo‘ladi.

Beshinchi imkoniyat - individual va guruhli o‘rganishni uyg‘unlashtirish. Interfaol metodlar o‘quvchilarning turli qobiliyat va tajribalarini dars jarayoniga jalb etadi. Masalan, guruhli loyiha jarayonida bir o‘quvchi axborot izlash, boshqasi tahlil qilish, yana biri taqdimot qilish vazifasini bajarishi mumkin. Bu esa o‘quvchilarning kuchli jihatlaridan foydalanish va bir-birini to‘ldiruvchi faoliyatni tashkil etish imkonini beradi (2-jadval).

2-jadval: Interfaol metodlarning qo‘llash maqsadi va kutiladigan pedagogik natijalari

Metod	Qo‘llash maqsadi	Kutiladigan pedagogik natija
Aqliy hujum	Muammo bo‘yicha ko‘plab g‘oyalarni ishlab chiqish	Erkin fikrlash va g‘oya yaratish faolligi oshadi
Klaster	Tushunchalar o‘rtasidagi bog‘lanishlarni aniqlash	Tizimli va assotsiativ fikrlash rivojlanadi
INSERT	Matn bilan faol ishlash	Tahliliy o‘qish va axborotni saralash shakllanadi
Case-study	Amaliy muammoli vaziyatni tahlil qilish	Muammoni hal qilish ko‘nikmasi rivojlanadi
Rolli o‘yin	Ijtimoiy yoki kasbiy vaziyatlarni modellashtirish	Kommunikativ ko‘nikmalar rivojlanadi
Debat	Fikrni dalillar asosida himoya qilish	Tanqidiy fikrlash va argumentatsiya kuchayadi

Interfaol metodlarning samaradorligi, avvalo, darsni pedagogik jihatdan to‘g‘ri loyihalashga bog‘liq.

Birinchi shart - ta’lim maqsadlarining aniqligi. O‘qituvchi dars yakunida o‘quvchi nimani bilishi, nimani bajara olishi va qanday kompetensiyani namoyon etishi kerakligini oldindan belgilashi lozim. Shundan keyingina mazkur natijaga olib boradigan metod va topshiriqlar tanlanadi.

Ikkinchi shart - ta’lim oluvchilar faoliyatining bosqichma-bosqich tashkil etilishi. Interfaol topshiriq murakkabligi o‘quvchining tayyorgarlik darajasiga mos bo‘lishi, oddiydan murakkabga tamoyili asosida tuzilishi kerak. Dastlab fikrni erkin ifodalashga imkon beruvchi sodd topshiriqlar, keyinchalik tahlil, dalillash va mustaqil qaror talab qiluvchi faoliyatlar berilishi maqsadga muvofiq.

Uchinchi shart - psixologik xavfsiz va hamkorlikka asoslangan muhitni yaratish. Interfaol ta’limda xato qilish o‘rganish jarayonining tabiiy qismi sifatida qabul qilinishi kerak. O‘qituvchi o‘quvchining fikrini darhol inkor etish o‘rniga uni dalillashga, qayta ko‘rib chiqishga va muqobil fikrlarni tinglashga undashi lozim.

To‘rtinchi shart - o‘qituvchining roli. Interfaol darsda o‘qituvchi faqat ma’lumot beruvchi emas, balki jara-yonni boshqaruvchi, yo‘naltiruvchi va fasilitator sifatida faoliyat yuritadi. U savollarni to‘g‘ri qo‘yadi, guruhlar faoliyatini muvofiqlashtiradi, vaqtni boshqaradi, zarur paytda maslahat beradi va dars yakunida umumlashtiruvchi xulosani shakllantiradi.

Beshinchi shart - baholashning shaffofligi. Interfaol topshiriqlarda faqat yakuniy javob emas, balki jarayon, ishtirok, dalillash, hamkorlik va refleksiya ham e'tiborga olinishi mumkin. Mezonlarning oldindan ma'lum qilinishi o'quvchiga o'z faoliyatini boshqarish va natijasini baholash imkonini beradi.

Interfaol metodlardan foydalanishda ayrim muammolar ham mavjud. Jumladan, metodni maqsadsiz qo'llash, vaqtning noto'g'ri taqsimlanishi, barcha o'quvchilarning faol ishtirok etmasligi, topshiriqning yosh xususiyatlariga mos kelmasligi va baholash mezonlarining noaniqligi kutilgan natijaning pasayishiga olib kelishi mumkin. Shu sababli metod tanlash bilan birga, uning darsdagi o'rni, davomiyligi, resurslari va yakuniy baholash usuli ham oldindan rejalashtirilishi zarur.

Interfaol metodlarning samarali modeli shartli ravishda quyidagi ketma-ketlikda tashkil etilishi mumkin: motivatsiya - muammoli vaziyatni yaratish - individual fikrlash - juftlik yoki guruhda muhokama - umumiy taqdimot - tahlil va baholash - refleksiya. Mazkur ketma-ketlik o'quvchining shaxsiy fikridan jamoaviy bilimga, undan esa individual xulosaga qaytish jarayonini ta'minlaydi.

Nazariy tahlil natijalari interfaol metodlarning pedagogik imkoniyatlari bir nechta o'zaro bog'liq yo'nalishlarda namoyon bo'lishini ko'rsatadi.

Birinchidan, ular ta'lim oluvchini faol subyektga aylantiradi.

Ikkinchidan, bilimni amaliy vaziyatlarda qo'llashga imkon yaratadi.

Uchinchidan, muloqot, hamkorlik va o'zaro baholash orqali ijtimoiy kompetensiyalarni rivojlantiradi.

To'rtinchidan, refleksiv faoliyatni kuchaytirib, o'quvchining o'z ta'limini anglashiga sharoit yaratadi.

Interfaol metodlar an'anaviy metodlarni to'liq inkor etuvchi vosita sifatida emas, balki ular bilan uyg'unlashgan holda qaralishi lozim. Yangi mavzuni tushuntirishda qisqa izoh yoki namoyish, keyingi bosqichda esa muammoli savol, guruhli muhokama yoki amaliy topshiriqdan foydalanish maqsadga muvofiq. Bunday integratsiya o'qituvchining tushuntirishi bilan o'quvchining mustaqil faoliyati o'rtasida muvozanat yaratadi.

Interfaol metodlarning samarasi ta'lim oluvchining yosh, psixologik va individual xususiyatlariga ham bog'liq. Kichik yoshdagi o'quvchilar uchun qisqa, aniq va ko'rgazmali topshiriqlar, yuqori sinf va talabalarda esa muammoli vaziyat, loyiha, case-study va debat kabi murakkabroq faoliyatlarni samarali bo'lishi mumkin. Demak, metodning pedagogik imkoniyati uning nomi bilan emas, balki qanday sharoitda va qanday maqsadda qo'llanishi bilan belgilanadi.

Muhokama jarayonida interfaol metodlardan foydalanish o'qituvchidan yuqori darajadagi metodik tayyorlikni talab qilishi aniqlandi. O'qituvchi metodning mazmunini bilish bilan cheklanmasdan, guruhlarini shakllantirish, savollarni bosqichlash, vaqtini taqsimlash, kutilmagan javoblarni boshqarish va faoliyatni baholash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

Shuningdek, raqamli vositalarning rivojlanishi interfaol ta'lim imkoniyatlarini kengaytirmoqda. Onlayn doskalar, elektron testlar, hamkorlikdagi hujjatlar va taqdimot vositalari o'quvchilarning birgalikdagi faoliyatini tashkil etishi mumkin. Biroq raqamli vosita metodning o'rnini bosmasligi, balki aniq pedagogik maqsadga xizmat qilishi lozim. Texnologiyadan foydalanishning o'zi darsni interfaol qilmaydi; interfaollik o'quvchining faol fikrlashi va o'zaro ta'sirida namoyon bo'ladi.

Shunday qilib, interfaol metodlardan foydalanish ta'lim jarayonining mazmuniy, tashkiliy va kommunikativ jihatlarini bir butun tizim sifatida takomillashtirish imkonini beradi. Ularning samaradorligi metodlarning xilmaxilligi bilan emas, balki pedagogik maqsadga muvofiq tanlanishi, to'g'ri tashkil etilishi va natijalar asosida refleksiya qilinishi bilan belgilanadi.

Interfaol metodlardan foydalanishni tizimli yo'lga qo'yish uchun, avvalo, darsning kutilayotgan natijalarini kompetensiyaviy yondashuv asosida belgilash tavsiya etiladi. Agar maqsad yangi g'oyalarni ishlab chiqish bo'lsa, "aqliy hujum" yoki klaster; axborotni tahlil qilish bo'lsa, INSERT yoki case-study; kommunikativ ko'nikmani rivojlantirish bo'lsa, munozara, debat yoki roli o'yin; refleksiyani shakllantirish bo'lsa, o'z-o'zini baholash va refleksiv savollardan foydalanish mumkin.

Ikkinchidan, bir darsda haddan tashqari ko'p metodlardan foydalanishdan saqlanish kerak. Interfaollik miqdor emas, sifat bilan belgilanadi. Bitta metodning puxta tashkil etilishi bir nechta metodning yuzaki qo'llanishidan samaraliroq bo'lishi mumkin. Shu sababli darsning mantiqiy tuzilmasiga mos keladigan asosiy interfaol faoliyatlarni tanlash maqsadga muvofiq.

Uchinchidan, guruhli ishni tashkil etishda har bir ishtirokchining vazifasi aniq belgilanadi. Guruh rahbari, kotib, taqdimotchi va kuzatuvchi kabi rollarning taqsimlanishi faoliyatning faqat ayrim o'quvchilar tomonidan bajarilib, qolganlarning passiv qolishining oldini oladi. Guruh natijasi bilan bir qatorda individual hissa ham e'tiborga olinishi lozim.

To'rtinchidan, interfaol topshiriqlarni real hayotiy vaziyatlar bilan bog'lash o'quvchining motivatsiyasini kuchaytiradi. Muammoli vaziyatlar, kasbiy holatlar, kundalik hayotdagi qarorlar va ijtimoiy masalalar asosida tuzilgan topshiriqlar bilimning amaliy qiymatini ochib beradi. Bunday yondashuv nazariy bilimni amaliy kompetensiyaga aylantirishga yordam beradi.

Beshinchidan, dars yakunida refleksiya uchun vaqt ajratish zarur. O'quvchi o'z faoliyatini tahlil qilishi, o'zlashtirilgan bilimni aytishi, qiyinchilikni aniqlashi va keyingi faoliyat uchun maqsad belgilashi interfaol ta'limning muhim yakuniy bosqichidir. Refleksiya o'qituvchiga ham darsning kuchli va takomillashtirilishi lozim bo'lgan jihatlarini aniqlash imkonini beradi.

Interfaol ta'limni rivojlantirish uchun pedagoglar o'rtasida tajriba almashish, ochiq darslar, metodik seminarlar va amaliy treninglarni muntazam tashkil etish maqsadga muvofiq. Bunda metodlarni faqat nazariy tavsiflash emas, balki ularni real dars vaziyatlarida sinab ko'rish, natijalarni muhokama qilish va qayta takomillashtirishga e'tibor qaratilishi lozim.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, ta'lim jarayonida interfaol metodlardan foydalanish ta'lim oluvchining faol ishtirokini ta'minlash, mustaqil va tanqidiy fikrlashini rivojlantirish, kommunikativ hamda hamkorlik kompetensiyalarini shakllantirishning muhim pedagogik imkoniyatlarini yaratadi. Interfaol metodlar o'quv jarayonini o'qituvchi markazidagi modeldan faol va hamkorlikka asoslangan modelga yo'naltirishga xizmat qiladi.

Tahlillar asosida interfaol metodlarning samaradorligi ularning pedagogik maqsadga muvofiqligi, ta'lim oluvchilarning individual xususiyatlariga mosligi, faoliyatning aniq bosqichlarga ajratilishi va baholash mezonlarining shaffofligi bilan belgilanadi. O'qituvchining fasilitatorlik pozitsiyasi esa interfaol darsning asosiy tashkiliy omillaridan biri hisoblanadi.

Tadqiqot natijalariga asoslanib, quyidagi tavsiyalar ishlab chiqildi:

- 1) interfaol metodlarni dars maqsadi va kutilayotgan natijalardan kelib chiqib tanlash;
- 2) mustaqil fikrlash va hamkorlikni ta'minlaydigan topshiriqlarni tizimli joriy etish;
- 3) guruhli va individual faoliyatni uyg'unlashtirish;
- 4) o'qituvchilarning interfaol metodlarni qo'llash bo'yicha metodik kompetensiyasini muntazam rivojlantirish;
- 5) baholash va refleksiyani interfaol darsning ajralmas qismi sifatida tashkil etish;
- 6) raqamli vositalardan faqat aniq pedagogik maqsad asosida foydalanish.

Ushbu yo'nalishlarning kompleks qo'llanilishi ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish, ta'lim oluvchilarning o'quv motivatsiyasini kuchaytirish va zamonaviy kompetensiyalarni rivojlantirish uchun qulay pedagogik shart-sharoit yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Azizxo'jayeva N. N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent.
2. Ishmuhamedov R. J. Innovatsion texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish yo'llari. – Toshkent.
3. Tolipov O'. Q., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent.
4. Yo'ldoshev J. G', Usmonov S. A. Pedagogik texnologiya asoslari. – Toshkent.
5. Saidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar. – Toshkent.
6. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
7. UNESCO. Reimagining our futures together: A new social contract for education. – Paris, 2021.
8. Bonwell C. C., Eison J. A. Active Learning: Creating Excitement in the Classroom. – Washington, 1991.
9. Prince M. Does Active Learning Work? A Review of the Research // Journal of Engineering Education. – 2004.
10. Johnson D. W., Johnson R. T. Cooperative Learning and Social Interdependence Theory. – 2014.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №9(2)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.